

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченою радою
УНУС

(протокол № 2 від 03.10.2019,
із змінами та доповненнями
від 07.04.2023, протокол № 5
із змінами та доповненнями
від 30.01.2025, протокол № 4)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор УНУС

_____ Олена НЕПОЧАТЕНКО

04 січня 2025 року

Введено в дію наказом ректора від

ПРОЕКТ ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ПЕРІОДИЧНОГО
ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В УМАНСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ САДІВНИЦТВА**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» (далі - Положення) підготовлено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми) та Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

1.2. Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», наказу МОН від 11.07.2019 р. №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». У тексті використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій тощо.

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

1) акредитація освітньої програми - оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти;

2) здобувачі вищої освіти - особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня вищої освіти і кваліфікації;

3) кваліфікація - визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

4) компетентність - здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших

особистих якостей;

5) освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, наукова чи освітньо-творча) програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

6) предметна область - частина наявних знань людства, що виокремлюється за ознакою спорідненого змісту. Предметні області поділяються на широкі (галузі знань), деталізовані (спеціальності, предметні спеціальності, спеціалізації), міждисциплінарні (на перетині предметних областей кількох спеціальностей чи галузей знань);

7) результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

8) спеціальність - гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти частина предметної області галузі освіти і науки;

9) якість освітньої діяльності - відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

2. ВИДИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. В рамках однієї спеціальності Університетом можуть реалізовуватися декілька освітніх програм (далі – ОП).

2.2. В Університет можуть реалізовуватися міждисциплінарні освітні програми, які можуть створюватися на всіх рівнях вищої освіти в межах міждисциплінарної предметної області. Міждисциплінарні освітні програми забезпечують:

- досягнення визначених ними компетентностей, зокрема з числа передбачених стандартами вищої освіти спеціальностей, що утворюють міждисциплінарну предметну область;
- набуття компетентностей і результатів навчання відповідного рівня вищої освіти, визначеного частиною першою статті 5 Закону України «Про вищу освіту», та відповідного кваліфікаційного рівня, визначеного Національною рамкою кваліфікацій.

Міждисциплінарна освітня програма передбачає опанування знання, що знаходиться на межі галузей знань, спеціальностей та/або належить до кількох спеціальностей, які і визначають її предметну область. Інформація про відповідні галузі, спеціальності зазначається в документі про здобуту вищу освіту, що видається після успішного завершення програми, як елемент опису освітньої кваліфікації. Зміст міждисциплінарної освітньої програми має відповідати предметній області, визначеній цими галузями, спеціальностями. Програма вважається міждисциплінарною, якщо обсяг освітніх компонентів в кредитах європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), що може бути співвіднесений з відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, є приблизно однаковий. У випадку домінування одного з таких компонентів програму слід віднести саме до відповідної спеціальності (галузі), а не вважати міждисциплінарною.

Навчання за ОП проводиться за очною, заочною, дистанційною та дуальною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОП або перегляду існуючої.

Кожна ОП має гаранта освітньої програми, який на може бути одночасно гарантом іншої ОП.

2.3. Опис освітньої програми (додаток 1) повинен містити: назву освітньої програми; рівень вищої освіти; галузь знань (галузі знань, за потреби - для міждисциплінарних освітніх програм); спеціальність (спеціальності - для міждисциплінарних освітніх програм); спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності); опис предметної області; цілі освітньої програми; тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча); тип диплома (спільний (подвійний) диплом) (за наявності); найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності); мову (мови) викладання; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них; вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти); компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій); форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти; перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічну послідовність; можливості працевлаштування за здобутою освітою; процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння).

2.4. Характеристика складових ОП. Профіль ОП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень (за потреби). Він розробляється для полегшення розуміння ОП зацікавленими сторонами: абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками закладів вищої освіти, професіоналами, керівниками закладів вищої освіти, агенціям забезпечення якості, органам ліцензування й акредитації тощо.

Дані профілю ОП є частиною інформаційного пакету Університету, на основі якого формується додаток до диплома європейського зразка.

Перелік освітніх компонентів (у тому числі перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення.

2.5. Матриці відповідності. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП є відображення структурно-логічних зв'язків між змістом ОП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентами ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОП і запланованими програмними результатами.

2.6. Графік освітнього процесу та навчальний план.

Університет на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу (додаток 2 та навчальний план (додаток 3), який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю.

Порядок вибору вибіркового дисциплін студентом регламентується Положенням про вибірково дисципліни в Уманському національному університеті садівництва.

3. ОБСЯГИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

3.1. Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової), що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти, а саме:

- молодший бакалавр;
- бакалавр;
- магістр;

- доктор філософії.

3.2. Обсяг освітньої програми підготовки складає:

- молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти – 120 кредитів ЄКТС (для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти);

- бакалавра на основі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС (для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти);

- магістра за освітньо-професійною програмою підготовки - 90 кредитів ЄКТС;

- магістра за освітньо-науковою програмою підготовки - 120 кредитів ЄКТС (дослідницька компонента - не менше 30 %);

- доктора філософії – 30-60 кредитів ЄКТС.

3.3. Тривалість навчання за освітніми програмами підготовки складає (як правило):

- молодших бакалаврів – 1 рік і 10 місяців;

- бакалаврів: за денною формою навчання - 3 роки 10 місяців, за скороченою програмою - 2 роки 10 місяців та 1 рік і 10 місяців;

- магістрів:

за освітньо-професійною програмою – 1 рік 4 місяці, за освітньо-науковою програмою – 2 роки;

- докторів філософії – 4 роки.

3.4. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року 60 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Розроблення освітньої програми. Нова ОП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

Розроблення нової ОП містить такі етапи:

- формування проектної групи та визначення гаранта освітньої програми (I етап);
- розробка освітньої програми та навчального плану (II етап);
- затвердження освітньої програми (III етап).

4.2. I етап. Формування проектної групи та визначення гаранта освітньої програми. Нова ОП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету чи ініціативної групи з числа НПП.

Розробці нової ОП передують порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюється проектними групами.

Проектні групи формуються окремо за кожною ОП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад проектної групи ОП затверджується протоколом кафедри (якщо ОП буде реалізовуватися на одній кафедрі) або протоколом міжкафедрального засідання (якщо ОП буде реалізовуватися кількома кафедрами). На цьому ж засіданні визначається гарант ОП. Офіційний порядок призначення гаранта ОП регламентується Положенням про гаранта освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОП зацікавлених сторін слід включати до складу проектної групи їх представників (роботодавців, здобувачів вищої освіти, професіоналів та інших стейкхолдерів)

або залучати до діяльності проектної групи в інших формах.

Очолює проектну групу її керівник – гарант освітньої програми.

Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;
- встановлюють актуальність ОП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП з врахуванням рекомендацій;
- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОП;
- беруть участь у моніторингу ОП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють само обстеження та само оцінювання) та періодичному перегляду ОП.

За запитом проектної групи відповідні служби Університету зобов'язані надати у визначений гарантом ОП строк відомості, необхідні для розроблення ОП.

4.3. II етап. Розробка освітньої програми та навчального плану.

Проектна група проводить аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОП полягає у встановленні суспільної потреби в ОП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками Університету, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОП,

можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Університету здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

Визначається профілю ОП. Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОП.

Визначення профілю полягає: у визначенні мети ОП (до двох речень); цілей ОП (які повинні відповідати місії і стратегії Університету); загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання; кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням: а) положень Національної рамки кваліфікацій; б) вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОП у кредитах ЄКТС; в) вимог професійних стандартів; г) позицій та потреб стейкхолдерів; д) тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) визначають специфіку ОП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОП є перелік компетентностей стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Програмні результати навчання – узгоджений набір тверджень, які зазначають, що здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОП.

Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Для окремих ОП, особливо у випадку регульованих професій, поділ компетентностей на види не застосовується. Тоді це слід відзначити в описі ОП.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОП.

Міждисциплінарна освітня програма проектується так, щоби забезпечити досягнення обраних основних результатів навчання з числа тих, які передбачено стандартами спеціальностей, що складають її предметну область, формування компетентностей згідно з відповідним кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», та присвоєння відповідного ступеня вищої освіти в міждисциплінарній області (без присвоєння ступенів вищої освіти за кожною зі спеціальностей, що визначають її предметну область).

Міждисциплінарна освітньо-наукова програма не передбачає досягнення всіх результатів навчання, визначених стандартами вищої освіти відповідних рівнів за всіма спеціальностями, що визначають її предметну область, у повному обсязі. Міждисциплінарна освітньо-наукова програма має забезпечувати формування в здобувачів освіти:

спеціальних (фахових) компетентностей, передбачених кожним з таких стандартів, на рівнях, достатніх для реалізації інтегральної компетентності у визначеній предметній області;

загальних компетентностей, спільних для стандартів, що визначають її предметну область.

Для сприяння індивідуальній освітній траєкторії та реалізації права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін в рамках міждисциплінарної освітньо-наукової програми розробляються вибіркові освітні компоненти, виконання яких забезпечує покращення підготовки (підвищення рівня сформованості спеціальних (фахових) компетентностей) за однією зі спеціальностей, що визначають її предметну область, поглиблене ознайомлення з окремими вимірами міждисциплінарної області або її інтегрування з цілісною картиною світу, розвиток загальних компетентностей науковця. Реалізація права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін має сприяти досягненню ним передбаченої освітньою програмою інтегральної компетентності як узагальненого опису його кваліфікаційного рівня.

Проектна група визначає зміст ОП та розробляє навчальний план.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проектна група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає 3 кредити ЄКТС (для курсової роботи, як окремого ОК мінімальна кількість кредитів може становити 1 кредит ЄКТС). Проектним групам слід запобігати

надмірній фрагментації освітніх компонентів.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для (освітнього компоненту). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проектна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах освітнього компонента.

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей. Проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються одиницями освітньої програми.

Проектні групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти;
- узгодження результатів вивчення (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми);
- узгодження програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми);
- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- узгодження методів оцінювання відповідно з програмними

результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення проектною групою узгоджених результатів навчання до освітньої програми та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до профілю освітньої програми та переліку її освітніх компонентів проектна група розробляє навчальний план ОП.

При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни становить не менше 10 годин для початкового рівня (короткого циклу) та першого (бакалаврського) рівня, не менше 8 годин для другого (магістерського) рівня та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за денною або дуальною формою здобуття освіти, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи (для заочної, дистанційної та дуальної форми навчання обсяги аудиторної роботи можуть бути змінені).

Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін розробляються на кафедрах факультетів.

Освітня програма повинна передбачати набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) за рахунок включення відповідних освітніх компонентів.

Форми та методи навчання і викладання на ОП повинні сприяти досягненню програмних результатів навчання.

За якість освітньої програми відповідальність несуть проектна група, завідувач кафедри (завідувачі кафедр), а також НПП, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітніх програм та їх вдосконалення можуть проводитися різні процедури оцінювання та визнання якості ОП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОП є:

- акредитація освітніх програм;
- міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-

освітній галузі, в якій реалізується така ОП.

Для всіх ОП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОП є само обстеження освітньої програми, яке може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП з метою планових процедур контролю якості.

Внесення в ОП змін, що відносяться до компетенції Вченої ради Університету, затверджується на засіданні Вченої ради Університету на підставі рекомендацій, наданих гарантом освітньої програми.

4.4. III етап. Відкриття та затвердження ОП. Всі нові ОП мають пройти єдиний порядок відкриття та затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- вченою радою факультету, позитивне рішення якої є підставою для розгляду ОП науково-методичною радою Університету;
- науково-методичною радою Університету, яка оцінює відповідність нової ОП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм Університету. Висновок про ухвалення ОП науково-методичною радою є рекомендаційним для Вченої ради Університету;
- вченою радою Університету.

Перелік документів, необхідних для відкриття та затвердження освітньої програми, що подаються на засідання науково-методичної ради Університету:

- проект освітньої програми (додаток 1);
- проект навчального плану (додаток 3);
- витяг з протоколу засідання вченої ради факультету.

За результатами розгляду освітньої програми Вчена рада Університету може прийняти рішення про її відкриття та затвердження, направлення на

доопрацювання або про відмову у відкритті та затвердженні.

Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів вищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації;
- провести удосконалення ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення Вченій раді Університету.

5. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ, ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації освітньої програми. Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу Університету. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету разом із кафедрою (ми) складається робочий навчальний план за кожною ОП.

5.2. Управління освітньою програмою. Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОП здійснює декан факультету, на якому вона реалізується. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж одним факультетом, адміністративне управління закріплюється за одним з них.

До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;

- організація проведення самообстеження освітньої програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОП.

Завданнями академічного управління ОП є:

1) здійснення контролю за якістю роботи НПП, які забезпечують реалізацію ОП;

2) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;

3) взаємодія з структурними підрозділами Університету з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;

4) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки фахівців;

5) підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньої програми. Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо.

Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

5.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм. Вимоги до освітньої програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до плану розвитку та Статуту Університету;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Університету;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- назва узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня вищої освіти;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті.

5.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до НПП, які її реалізують. Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;
- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю ролі у їх досягненні;

- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- НПП, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- НПП, які реалізують освітню програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;
- система розвитку персоналу є ефективною: НПП, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- НПП, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Університетом та беруть участь у конференціях;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях;

Навчальне середовище Університету:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів вищої освіти тощо);

- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;

- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео- проектори, Інтернет тощо).

5.6. Перегляд освітніх програм. Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формі оновлення.

Підставою для оновлення ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми або НПП, які її реалізують або інших стейкхолдерів;

- результати оцінювання якості;

- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду відповідно до змін в ОП.

Всі оновлені ОП мають пройти єдиний порядок затвердження та містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- кафедрою (спільним засіданням кафедр), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів декану факультету (у протоколі кафедри повинно бути вказано, що саме оновлено в ОП);

- вченою радою факультету, позитивне рішення якої є підставою для розгляду ОП науково-методичною радою Університету (у протоколі факультету повинно вказуватися, що саме було оновлено в ОП);

- науково-методичною радою Університету, яка оцінює відповідність

оновленої ОП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм Університету. Висновок про ухвалення ОП науково-методичною радою є рекомендаційним для Вченої ради Університету;

- Вченою радою Університету.

Перелік документів, необхідних для затвердження оновленої освітньої програми, що подаються на засідання науково-методичної ради Університету:

- проект оновленої освітньої програми (додаток 1);
- проект навчального плану (додаток 3);
- витяг з протоколу засідання вченої ради факультету.

За результатами розгляду освітньої програми вчена рада Університету може прийняти рішення про її затвердження або направлення на доопрацювання.

5.7. Закриття ОП. Освітня програма може бути закрита та вилучена з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

- за ініціативи гаранта ОП або завідувача кафедри (кафедр), де вона реалізується;

- з ініціативи факультету, при їх відмові від реалізації ОП;

- з ініціативи Університету, у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;

- у разі переформатування ОП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році) освітня програма вилучається з переліку ОП, що реалізуються в Університеті;

- з ініціативи Університету, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про закриття освітньої програми та вилучення з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, приймає вчена рада Університету.

6. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК РОЗРОБКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

6.1. До 15 жовтня затверджуються склади проектних груп освітніх програм, які розробляються вперше та тих, які реалізуються в Університеті (за потреби).

6.2. Проектні групи з 15 жовтня до 1 грудня розробляють або оновлюють освітні програми (з врахуванням рекомендацій усіх зацікавлених стейкхолдерів та на основі звітів щодо як самооцінки освітніх програм так і зовнішніх оцінок).

6.3. З 1 грудня до 1 січня усі проекти освітніх програм оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

6.4. З 1 січня до 1 березня проектні групи здійснюють доопрацювання освітніх програм з врахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій.

6.5. З 1 березня до 1 червня освітні програми повинні пройти усі процедури затвердження.

6.6. Усі затверджені освітні програми оприлюднюються на офіційному сайті університету до початку прийому здобувачів у поточному календарному році.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про освітні програми розміщуються на сайті Університету в розділі «Студенту».

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфоліо ОП є її гарант.

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітню програму на сайті Університету є гарант освітньої програми.

Розробник

Михайло МАЛЬОВАНІЙ